

De Nogensprong: pedagogisch

GVBS De Nogensprong
Dorp 2 en 60
2382 Poppel

Een school met
een groot hart !

De Nogensprong: *pedagogisch*
versie: september 2022

Inhoudstafel

1.	VBS “De Negensprong”: even voorgesteld ...	4
2.	.Het opvoedingsproject van onze school.	5
2.1	<i>Uitgangspunten:</i>	6
2.2	<i>Werken aan de schooleigen christelijke identiteit</i>	6
2.3	<i>Werken aan een degelijk en samenhangend onderwijsinhoudelijk aanbod</i>	8
2.4	<i>Werken aan een doeltreffende didactische aanpak en aan een stimuleren opvoedingsklimaat.</i>	9
2.5	<i>Werken aan de ontplooiing van elk kind, vanuit een brede zorg.</i>	11
2.6	<i>Werken aan de school als gemeenschap en als organisatie</i>	12
3.	Het pedagogisch project van onze school.	13
4.	Onze leermethoden en leerboeken in de lagere school	14
4.1	<i>Nederlands:</i>	14
4.2	<i>Wiskunde:</i>	15
4.3	<i>Schrift:</i>	15
4.4	<i>Katholieke Godsdienst</i>	16
4.5	<i>Wereldoriëntatie</i>	16
4.6	<i>Verkeersopvoeding en muzische opvoeding</i>	16
4.7	<i>Lichamelijke opvoeding</i>	17
4.8	<i>Frans: 2de taal</i>	17
5.	Onze leermethode in de kleuterschool	19

Ik droom van een school ...

Waar leerlingen graag naar school komen.
Waar leerlingen zich thuis voelen,
waar oud-leerlingen nog binnenlopen
om een praatje te slaan
om hulp te vragen of een probleem te bespreken.
Waar leerlingen niet gepest worden door medeleerlingen,
waar racisme geen kans krijgt.

Ik droom van een school
waar alles eenvoudig verloopt.
Waar de regels afspraken zijn en niet een last.
Waar directie en leerkrachten zich correct en beleefd gedragen.
Waar ruimte is voor aparte vragen van aparte leerlingen
en waar ook aparte oplossingen mogelijk zijn.

Ik droom van een school
waar leerlingen een kwaliteitsopvoeding krijgen,
zodat ze later tewerkstellingskansen hebben.
Waar een eigentijdse aanpak een regel is,
waar beslissingen over de leerlingen altijd genomen worden
met de toekomst van die leerling voor ogen
en niet alleen het verleden.
Waar leerlingen niet alleen kennis
maar ook levensvorming meekrijgen.
Ik droom van een christelijk geïnspireerde school
waar deze inspiratie niet alleen in de godsdienstles
maar in heel het leven van de school te merken is.

Kortom, ik droom van een school
met een heel groot **hart** !

*Dag in, dag uit werken we in de NegenSprong aan die droom om zo een school
te zijn met een heel groot hart: kortom een droom van een school!*

1. VBS “De Negensprong”: even voorgesteld ...

VBS De Negensprong is een katholieke basisschool gesitueerd in het centrum van Poppel net onder de kerktoren. De school telt 2 vestigingen: Dorp 2 en Dorp 60. Te Dorp 2 is de nieuwe kleuterschool en de lagere school tot het 3de leerjaar gevestigd. In de andere vestiging te Dorp 60 bevinden zich het 4de, 5de en 6de leerjaar.

Van waar onze naam De Negensprong?

Een kind maakt in onze school 9 sprongen vanaf het eerste kleuterklasje tot het 6de leerjaar. Hierbij maken we werk van kwaliteitsvol, kindgericht en hedendaags onderwijs. Want uw kind is onze prioriteit !

VBS De Negensprong: een school met een heel groot hart ! Maar ook ...

GVBS “De Negensprong” Poppel

Pedagogisch

2. Het opvoedingsproject van onze school.

“De inhoud van het opvoedingsproject van de lokale school is de uitdrukking van haar identiteit.”

Van harte welkom aan alle leerlingen en hun ouders in onze schoolgemeenschap.

Wij zijn blij en dankbaar voor het vertrouwen dat u aan ons geeft.

Het schoolteam zal zich ten volle inzetten voor opvoeding en onderwijs zodat uw kind fijne schooljaren mag doormaken in onze schoolgemeenschap.

Het opvoedingsproject van onze school steunt op het christelijk mensbeeld. Dat heeft wel veel gemeenschappelijk met andere levensbeschouwingen, maar ook een specifieke eigenheid, die kansen biedt tot integrale persoonsvorming. Als uitgangspunten voor ons opvoedingsproject baseren wij ons op het Opvoedingsconcept voor het Katholiek Basisonderwijs in Vlaanderen.

U mag een christelijk geïnspireerde, eigentijdse opvoeding en degelijk kwaliteitsonderwijs verwachten en wij hopen op een prettige samenwerking.

Bij vragen en problemen staan we klaar om samen naar een oplossing te zoeken en we hopen dat u uw kind aanmoedigt de doelstellingen van onze school na te streven en de afspraken na te leven.

De grondslag van de opvoeding ligt bij de ouders.

De school heeft nooit het monopolie van opvoeding en onderwijs gehad. Niettemin speelt

ze binnen het kader van beide processen een onvervangbare rol.

Onze betrachtning is dan ook een zo ruim mogelijk inzicht in het wezen en het doel van het opvoedings- en onderwijsproces te verwerven, ten bate van onze leerlingen, ten gunste van uw kinderen.

Opvoeden is de jonge mens begeleiden tot hij bekwaam is als volwassen persoon een eigen levensontwerp te ontdekken, met en in dienst van de anderen. Wij zetten ons daar - samen met de ouders - voor in.

Opvoeden is dus meer dan het doorgeven van kennis.

Opvoeden beoogt de harmonische ontplooiing van de totale persoonlijkheid.

Welkom op onze school !

2.1 Uitgangspunten:

Wij verwachten van alle ouders dat ze loyaal achter de identiteit en het pedagogisch project van onze school staan en deze mee dragen.

In een snel veranderende maatschappij worden we als katholieke basisschool uitgedaagd om onze eigenheid te verwoorden en dit in ons onderwijs gestalte te geven. Hieronder vindt u een beschrijving van de uitgangspunten van ons opvoedings- en pedagogisch project, gebaseerd op het Opvoedingsconcept voor het Katholiek Basisonderwijs in Vlaanderen.

2.2 Werken aan de schooleigen christelijke identiteit

Wij zijn een katholieke school en stellen ons tot doel om pedagogisch verantwoord onderwijs en een kwaliteitsvolle opvoeding aan te bieden. Deze zijn geïnspireerd door het evangelie en de katholieke traditie als dienst van de kerkgemeenschap aan jonge kinderen. Op onze school leeft elk kind in verbondenheid met anderen te midden van de wereld die hem gegeven is.

Daarom zijn wij van mening dat je mens wordt in verbondenheid met anderen, met de wereld en met jezelf als persoon.

In deze verbondenheid ervaren we God als dragende grond en krijgt ook de verbondenheid met het mysterie concreet gestalte. Vanuit onze verbondenheid met God durven we als katholieke basisschool de toekomst hoopvol tegemoet zien en vertrouwen we erop dat onze inspanningen niet op niets uitlopen.

Vanuit ons christelijk geïnspireerd mensbeeld geven we als team voorrang aan waarden van ons katholiek basisonderwijs, zoals:

- het unieke van ieder menskind,
- de verantwoordelijkheid van ieder mens voor zijn handelen,
- verbondenheid en solidariteit met anderen,
- vertrouwen in het leven (hoop),
- genieten van en dankbaar zijn voor wat ons gegeven is,
- openheid, respect en zorg voor mens en natuur,
- verwondering door het gewone als ongewoon te ervaren,
- vergeving kunnen geven en ontvangen als herstel van verbondenheid,
- zorgzame nabijheid en troost voor mensen in moeilijke situaties,
- ...

De sterke band met onze eigen parochie, Sint-Valentinus werkt stimulerend. Als leerkrachten in en van een katholieke school vinden we godsdienstonderricht belangrijk. In de godsdienstlessen – die door alle leerlingen verplicht gevolgd worden- komt de christelijke levensbeschouwing uitdrukkelijk ter sprake. Godsdienst krijgt dan ook de nodige plaats en ruimte in het lessenrooster.

Daarom bieden wij in onze school gevarieerde en zinvolle **pastorale activiteiten** aan. We nodigen **alle** leerlingen regelmatig uit op activiteiten die gericht zijn op:

- de ontmoeting van elkaar in verbondenheid;
- de verdieping in de Bijbelse Boodschap;
- de dienstbare en solidaire inzet voor anderen dichtbij en veraf;
- het vieren van belangrijke gebeurtenissen in het leven op school, in verbondenheid met elkaar en (waar het kan) in verbondenheid met God.

De dienstbaarheid aan de maatschappij zien we als onmisbare pijler in onze katholieke school. We hechten het nodig belang aan de initiatieven die in onze school genomen worden om solidariteitsacties te ondernemen voor mensen uit onze gemeenschap, nabij of veraf. Wij opteren daarbij voor acties die door onze leerlingen duidelijk begrepen kunnen worden, dus aangepast aan het niveau en de eigenheid van een basisschool.

Zinvragen die zich aandienen in andere leergebieden worden niet uit de weg gegaan, maar in openheid besproken met kinderen.

2.3 Werken aan een degelijk en samenhangend onderwijsinhoudelijk aanbod

Ons onderwijsinhoudelijk aanbod dat aansluit bij het doel van opvoeding en onderwijs is er op gericht om de totale en harmonische **ontwikkeling van de totale persoon** (hoofd, hart en handen) te ondersteunen. Het stimuleert kinderen om verder te ontwikkelen aan een positief beeld van zichzelf, de anderen en de wereld.

Het onderwijsinhoudelijk aanbod van onze school wordt bepaald door de richtlijnen van het Vlaams Verbond van het Katholiek Basisonderwijs (VvKBaO). De onderwijsinhoud (ontwikkelingsdoelen voor de kleuterschool en eindtermen voor de lagere school) wordt decretaal vastgelegd door het Vlaams Parlement. Het VvKBaO vertaalt deze inhouden in leerplannen. Deze leerplannen bepalen in grote mate ons onderwijsinhoudelijk aanbod en staan garant voor de kwaliteit van ons onderwijs.

Doorheen ons aanbod brengen we kinderen in contact met **alle componenten van de cultuur**:

Een samenhangend aanbod van cultuurelementen:

Onze school leert de kinderen niet enkel lezen en rekenen, maar brengt de leerlingen in contact met **verschillende componenten van de hun omringende cultuur**:

- de wereld van taal en communicatie
- de wereld van het muzische
- de wereld van cijfers en feiten
- de wereld van de techniek
- de wereld van het samenleven
- de wereld van verleden en heden
- de wereld van het goede
- de wereld van zingeving

In ons aanbod is een logische **samenhang** te vinden:

De leerplannen voor de lagere school, aansluitende op het ontwikkelingsplan voor het kleuteronderwijs, worden bij de planning als referentiekader gebruikt. We bouwen voort op wat kinderen reeds beheersen (verticale samenhang). We zorgen er ook voor dat alles wat kinderen leren in de verschillende leergebieden en leerdomeinen zinvol samenhangt (horizontale samenhang of multiperspectiviteit).

We willen dat wat kinderen leren deel wordt van hun zijn, van hun persoon. Het is niet voldoende dat kinderen beschikken over een aantal weetjes of dat ze een aantal vaardigheden kunnen toepassen als de leerkracht het vraagt. Waar het uiteindelijk op aan komt, is dat kinderen leren met het oog op het leven. Dat ze de dingen die ze leren spontaan gaan gebruiken in nieuwe situaties. Dat is leren dat zin heeft en zin geeft.

2.4 Werken aan een doeltreffende didactische aanpak en aan een stimuleren opvoedingsklimaat.

In ons katholiek onderwijs maakt het team werk van een pedagogisch klimaat en opvoeding dat een geest van openheid, verbondenheid, optimisme en geduld uitstraalt:

Kinderen zijn geen lege vaten die met allerlei kennis moeten volgegoten worden. Ze hebben al

een eigen belevingswereld en een eigen voorstellingsvermogen van de wereld om zich heen. Dat wil ons team respecteren en verder helpen ontwikkelen. Zulke aanpak vraagt van het team een sterke betrokkenheid met kinderen. De relatie tussen leerkrachten en leerlingen is daarom een persoonlijke relatie die gekenmerkt is door onbaatzuchtigheid, wederzijdse erkenning en vertrouwen.

De opvoeding steunt op respect. Dit wederzijds respect tussen leerlingen, leerkrachten en ouders vinden we terug in het schoolreglement waarin wij vastleggen hoe wij willen samenleven.

a) Het leerproces van de leerlingen:

Onze katholieke basisschool kiest voor een aanpak en voor werkvormen die bij het leerproces van kinderen aansluiten. Dat leren is een actief en interactief proces. De leerlingen moeten zich betrokken voelen bij het schoolleven.

- Het aanbod van activiteiten vertrekt van de behoeften, de belangstelling en de inbreng van de leerlingen.
- Bij de evaluatie worden de leerlingen vooral met zichzelf vergeleken. Hun betrokkenheid en de beheersing van de leerstof en vaardigheden vinden we terug op het rapport.
- Evaluaties en ons leerlingvolgsysteem worden gehanteerd als instrument om elke leerling op zijn niveau vooruit te helpen.
- De opdrachten zijn gericht op de creatieve inbreng van de leerlingen, bijvoorbeeld open opdrachten, creatieve uitdagingen, gevarieerde groepeeringsvormen, ...

b) De leerkracht ondersteunt en begeleidt het leerproces:

Het leerproces van actie en interactie heeft meer kans op slagen als het wordt gedragen door een aangepaste en coachende aanpak van de leerkracht.

- De leerkracht is meer deelnemer aan het leerproces van de leerling, in plaats van uitsluitend voorganger te zijn en belangrijkste bron van informatie.
- De leerkracht schept een stimulerend klimaat waar kinderen zoveel mogelijk geprikkeld

en uitgedaagd worden om zelf oplossingen aan te dragen voor een probleemstelling.

- De leerkracht maakt werk van een krachtige leeromgeving en zoekt daarbij naar leeractiviteiten die aansluiten bij de mogelijkheden en de ervaringen van kinderen (bijv. aanvullende oefeningen op niveau van het kind)
- De leerkracht is attent voor zorgvragen van de leerlingen. Hij/zij differentieert in de leerwegen en geeft feedback indien dat nodig is.
- De leerkracht bevestigt de leerlingen in wat ze reeds kennen en kunnen.

2.5 Werken aan de ontplooiing van elk kind, vanuit een brede zorg.

a) Werken aan een brede basiszorg

We streven ernaar elk kind centraal te stellen. Ieder kind is beeld van God. Wij omringen kinderen daarom met brede basiszorg. We willen kinderen optillen en hen uitzicht geven op een veilige oever van welbevinden.

Het creëren van een krachtige leeromgeving kan ons daarbij helpen, bv. doe-activiteiten, probleemsituaties aangepast aan het niveau van het kind, leerrijke inhoud. De volgende 3 principes zijn daarbij belangrijk

- * een positief, veilig en rijk leerklimaat
- * betekenisvol leren
- * rijke ondersteuning en interactie

Doel is om alle kinderen optimale kansen te geven. Het is onze zorg om kinderen vanuit hun eigen mogelijkheden te laten ontwikkelen. Observeren, diagnosticeren, differentiëren vormen een basis om de ontwikkeling te bepalen, te ondersteunen en op te volgen. Streven is om elk kind, onderwijs op maat te bieden. Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen (zorg)vragen, problemen. Dit onderwijs op maat trachten we te realiseren door middel van: differentiatie in de klas, klasdoorbrekende activiteiten, ondersteuning door het zorgteam, het gebruik van het leerlingvolgsysteem,

De klasleerkracht is de eerste verantwoordelijke in het zorggebeuren maar wordt ondersteund door zorgcoördinator, zorgleerkracht en directie.

Indien de ontwikkeling van een leerling toch niet vlot, ondanks het creëren van een krachtige leeromgeving en de afstemming op de behoeften van de leerling, wordt er samen gekeken welke stappen kunnen gezet worden om het ontwikkelingsproces verder te ondersteunen. De zorg wordt dan verder uitgebreid. Voor bijzondere zorgvragen kunnen wij steeds een beroep doen op de expertise en ondersteuning van het CLB en andere participanten (scholen voor bijzonder onderwijs, onderzoekcentra, ...)

Werken aan de ontplooiing van elk kind, vanuit een brede zorg veronderstelt overleg en samenwerking. Onze school ent haar brede zorg op een goede samenwerking binnen het team. Alle participanten, waarbij de ouders en het kind niet vergeten worden, communiceren over de ontwikkeling van het kind.

2.6 Werken aan de school als gemeenschap en als organisatie

Vanuit die cultuur van overleg en samenwerking respecteren we ieders inbreng, deskundigheid en verantwoordelijkheid in de opvoeding en onderwijs van onze kinderen.

We zorgen voor een goede organisatie.

Onze school wordt gedragen door het hele team onder de leiding van de directie. We werken samen, overleggen en streven naar een voortdurende kwaliteitsbewaking en -verbetering.

Onze school deelt haar zorg voor kwaliteitsvol onderwijs met:

- de ouders als eerste verantwoordelijken voor de opvoeding van de kinderen. Daarom streven we naar een goede communicatie en een zo groot mogelijke betrokkenheid van ouders bij de school.
- het schoolbestuur dat de eindverantwoordelijkheid draagt voor het beleid van de school.
- externe begeleiders die ons ondersteunen, vormen en ons helpen bij onze professionalisering.
- de lokale kerkgemeenschap die verwijst naar de traditie en het geloof van waaruit in de school gewerkt wordt.
- de lokale gemeenschap waarin we gestalte geven aan onze opvoedings- en onderwijsopdracht

3. Het pedagogisch project van onze school.

In het eerste deel werden de uitgangspunten van ons opvoedings- en pedagogisch project neergeschreven en toegelicht. Deze 5 uitgangspunten vormen zo de basis voor ons dagdagelijks werken en vormen het fundament om de volgende jaren aan de slag te gaan.

Vanuit onze zoektocht naar werkvormen voor het versterken van de krachtige leeromgeving, passen we in de lagere school allerlei vormen van binnenklasdifferentiatie toe. Voorbeelden hiervan zijn het werken met niveaugroepen (3-sporenbeleid) en het principe van teamteaching of co-teaching. We spreken van teamteaching wanneer twee of meerdere leerkrachten op een gestructureerde manier in een gelijkwaardige relatie een gedeelde verantwoordelijkheid dragen bij het onderwijzen van een groep leerlingen. Dit gebeurt het best in eenzelfde of in twee aanpalende ruimtes.

Via binnenklasdifferentiatie proberen we klassikale en individuele doelstelling zoveel mogelijk te bereiken. Het realiseren van binnenklasdifferentiatie is makkelijker te realiseren met 2 leerkrachten in een klas. Voor kinderen met zowel een ontwikkelingsachterstand als – voorsprong heeft dit systeem zeker voordelen. Regelmatig werken we met niveaugroepen binnen deze klassen, die elk een andere ondersteuning nodig hebben en uiteraard ook krijgen. Het principe van teamteaching wordt momenteel toegepast in de 3de kleuterklas (5-jarigen) . In de andere leerjaren worden aspecten van uit het teamteachen overgenomen en mee toegepast in de binnenklasdifferentiatie. Zo wordt er in enkele leerjaren ook gewerkt met niveaugroepen voor Wiskunde. De kinderen worden dan i.f.v. hun noden ingedeeld in groepen, waarbij we zowel in tempo als moeilijkheid kunnen differentiëren. Kinderen kunnen zo ontwikkelen, zo groeien op hun eigen tempo. Kinderen leren ook zichzelf inschatten en mogen zichzelf beoordelen door zich in te delen in één van de groepen. De niveaugroepen zijn geen vaste groepen, maar kinderen kunnen wisselen tussen de groepen opnieuw i.f.v. hun ontwikkeling.

Hieronder vindt u informatie betreffende onze leermethoden (voor de lagere school) en de werking binnen de kleuterschool terug.

4. Onze leermethoden en leerboeken in de lagere school

Regelmatig brengen wij vernieuwing in onze leermethoden, niet om te vernieuwen maar om bij te blijven en uit het nieuwe het goede te halen en uit het oude het beste te bewaren.

4.1 Nederlands:

* 1ste leerjaar.

Om de kinderen te leren lezen, gebruiken we een directe systeemmethode “ Ik lees met Hup en Aap”. Een directe systeemmethode gaat uit van een, opbouwaanpak. Van bij de start van het leren lezen worden kinderen vertrouwd gemaakt met de regels van het leessysteem en stellen meteen echte leesdaden.

Ik lees met hup en aap vertrekt van 12 basissleutelwoorden. Dit zijn geen structureerwoorden. Het gaat om korte twee-klankwoorden van het type klinker-medeklinker.

De kinderen worden intensief getraind in het lezen van lettergroepen. Door het automatiseren van lettergroepen krijgt het letter-na-letter lezen (hakken) geen kans.

Bovendien kunnen zij de aangeleerde woorden al snel in leuke leesteksten lezen.

Na het aanbieden van een sleutelwoord, wordt dit onmiddellijk en volledig geanalyseerd tot op letterniveau. Met de aangeleerde letters worden direct nieuwe twee-klankclusters gevormd.

Door het toevoegen van een medeklinker aan de geautomatiseerde tweeklankcluster kunnen de kinderen van bij het begin vlot en nauwkeurig drieklankwoorden lezen.

* 2de t/m 6de leerjaar.

Hier gebruiken we de methode “Taalkanjers”. Een recent ontwikkelde methode die aangepast is aan het leerplan ZILL van het vrij katholiek onderwijs en aansluit op de hedendaagse visie op

goed taalonderwijs: doelgericht, taal = communiceren, breed evalueren, aandacht voor zelfreflectie en zorgondersteuning, sterk uitgewerkte leesonderwijs, ... De geïntegreerde spellingsmethode biedt extra kansen om binnen een thema te werken voor zowel spelling als taal zelf.

* We zetten fel in op leesplezier om zo enerzijds het technisch lezen te verhogen en ook de kwaliteit van begrijpend lezen te verbeteren. We nemen deel aan het project kwartiermakers en lezen dus elke dag 15 min in een zelfgekozen boek. De jeugdboekenmaand en voorleesweek zijn de initiatieven die jaarlijks uitgewerkt worden door de werkgroep lezen. Een jaarlijkse bevraging bij de kinderen peilt naar hun leesplezier.

4.2 Wiskunde:

Vanaf het 2de leerjaar werkt men met 'Nieuwe Tal-Rijk'.

Deze methode ziet het wiskundeonderwijs als een actief proces, met toch volop kansen om naar zelfstandig werken te groeien. Ze is stapsgewijs opgebouwd en geeft ruime aandacht voor het automatiseren en herhalen. Ze suggereert werkvormen die de kinderen aanzetten tot samenwerking. Men heeft ook duidelijk aandacht en materiaal voor differentiatie, evaluatie en remediëring.

Het eerste leerjaar hanteert sinds september 2019 de methode "Reken maar". Het getalbeeld wordt hier duidelijker aangebracht. De overgang naar Nieuwe Tal-Rijk werd bekeken en blijkt geen probleem te zijn.

4.3 Schrift:

Wij gebruiken de methode "Karakter". Het is een vrij recente methode en aangepast aan de digitale mogelijkheden van een digibord. Daarnaast biedt het ook een waaier aan muzische mogelijkheden aan.

In de 3de kleuterklas werkt men ook met deze methode om zo voorbereidende schrijfoefeningen af te stemmen op de methode in het 1ste lj.

4.4 Katholieke Godsdienst

Onze school werkt vanuit het 'Leerplan Rooms-Katholieke godsdienst voor het lager onderwijs in Vlaanderen.' Het leerplan biedt de nieuwe versie op de aanpak van het vak Rooms-Katholieke godsdienst voor het lager onderwijs in alle onderwijsnetten. Het leerplan legt duidelijk uit welke plaats de levensbeschouwelijke en religieuze groei inneemt in de totale ontwikkeling van kinderen en besteedt aandacht aan een christelijke versie op die groei. Onze lagere school werkt met de methode 'Tuin van Heden'. In de kleuterschool steunt men en werkt men met het 'Werkplan Rooms-Katholieke godsdienst voor het Katholiek Kleuteronderwijs in Vlaanderen'. Ook zij werken met de methode 'Tuin van Heden'.

4.5 Wereldoriëntatie

Voor het vak **wereldoriëntatie** gebruiken wij de methode 'Op verkenning'. Het is een een gestructureerde methode die voldoende ruimte laat om zelf flexibel om te gaan met de invulling van thema's. Deze thema's worden vanuit verschillende invalshoeken benaderd. Elk thema staat voldoende los van een ander thema, waardoor er ruim voldoende vrijheid is om zelf te thema's te bepalen en te combineren met eigen materialen. Voor ons wereldoriënterend onderwijs willen we via activerende en gevarieerde werkvormen de ons omringende wereld dichtbij en veraf verkennen, rekening houdend met de actualiteit.

4.6 Verkeersopvoeding en muzische opvoeding

Voor **verkeersopvoeding** en **muzische opvoeding** (*beeldopvoeding, muzikale opvoeding, muzisch taalgebruik*) stellen de leerkrachten zelf hun lessen samen. Hierbij gebruiken ze de leerplannen als uitgangspunt en werden afspraken gemaakt om de verticale leerlijn te verzekeren.

4.7 Lichamelijke opvoeding

Wij doen veel aan lichaamsbeweging, met de gedachte: 'Een gezonde geest in een gezond lichaam.' Zo hebben de kinderen van de lagere school elke week één lestijd lichamelijke opvoeding, en één lestijd 'zwemmen', (vanaf de laatste kleuterklas). Elke kleuterklas telt 2 lestijden lichamelijke opvoeding.

Ook houden we ieder jaar zeker één 'sportdag' en doet elke klas één keer per jaar een aangepaste SVS-activiteit buiten de school. (kleinste kleuters in de school).

De evaluatie en rapportering van het vak in de lagere school gebeurt sinds 2015-2016 met een apart rapport bewegingsopvoeding, waarbij de vorderingen van het kind in kaart brengen.

Als **hulpmiddelen** en ter ondersteuning van de leervakken beschikken de leerkrachten over allerlei '**didactische materialen**' en kunnen ze bovendien gebruik maken van:

- digiborden of touchscreens, beamer
- computers, DVD-speler, cd-speler ..
- fototoestellen, videocamera

De school streeft ernaar om minimaal 2 computers per klas met internetverbinding te voorzien. De pc's kunnen ingeschakeld worden om leerzame, educatieve programma's te gebruiken en leerstof in te oefenen. Verder kunnen de pc's aangewend worden om informatie op te zoeken voor verschillende lesopdrachten. De ict-eindtermen trachten we op deze manier leergebied-overschrijdend aan bod te laten komen.

De school beschikt over een computerklas, die door leerkrachten met hun leerlingen kunnen gebruikt worden om opdrachten in groep of klassikaal uit te voeren.

De ICT-verantwoordelijken van onze school ondersteunen de leerkrachten enerzijds op technisch en anderzijds op pedagogisch niveau.

4.8 Frans: 2de taal

In het 5de en 6de leerjaar is er iedere dag één lestijd Frans. Er wordt

met de methode En Action gewerkt. De methode benadrukt in de eerste plaats het Frans spreken.

In de 3de trimester start het 4de leerjaar met voorbereidende lessen Frans. De woordenschat van de eerste lessen uit het 5de leerjaar worden reeds aangeleerd.

* De methode “En Action” kan ook via een computerprogramma in de klas geoefend worden.

De directie houdt regelmatig controle om te zien of het leerprogramma degelijk afgewerkt wordt. Door te werken aan de brede basiszorg in alle klassen, hebben we bijzondere aandacht voor het zwakkere kind. Maar ook kinderen met nood aan extra uitdagende materialen worden niet over het hoofd gezien. Hiervoor worden ook middelen en uren ingezet. Onze school schenkt veel aandacht aan het leerbedreigde kind, aan kinderen met leerproblemen en leerachterstand. Vanaf de kleuterschool worden de kleuters regelmatig geobserveerd en indien nodig besproken op het MDO (multi-disciplinair overleg). Een MDO is een overlegmoment met de klastitularis, zorgcoördinator, CLB, directie en eventueel nog anderen die met het kind werken. Dit leerlingvolgsysteem gaat verder in de lagere school. Drie keer per schooljaar zijn er testmomenten voor wiskunde, lezen en spelling. De leerlingen worden dan vergeleken met leeftijdsgenoten enerzijds en met hun eigen (vorige) resultaten anderzijds. De kinderen die beduidend beneden het gemiddelde scoren, worden besproken op een MDO. Op dit overlegmoment wordt er gezocht naar een oplossing voor het kind. Sommigen krijgen ondersteuning in de klas tijdens differentiatiemomenten of tijdens de verwerking. Anderen hebben een individueel begeleidingstraject nodig. Voor deze kinderen wordt er een handelingsplan uitgewerkt. In een handelingsplan wordt informatie verzameld over het kind en worden doelen vooropgesteld waaraan gewerkt wordt. De zorgcoördinator bespreekt het handelingsplan met de ouders. De ouders worden met een eventueel (apart) rapport en met oudercontacten op de hoogte gehouden van de vorderingen van hun kind. Met een goede samenwerking tussen de klasleerkracht, zorgcoördinator, ouders en het kind proberen we zo vlug mogelijk de achterstand in te halen. De bedoeling is dat deze kinderen zo vlug mogelijk weer kunnen aansluiten bij de leerstof op niveau van hun eigen klas. De ouders kunnen ook zelf problemen signaleren die ze thuis opmerken. Deze worden dan door de klassenraad en eventueel op een MDO verder onderzocht en besproken.

5. Onze leer Methode in de kleuterschool

Bij de instap in de kleuterschool moet het kind de stap zetten naar een nieuwe, onbekende en ruimere wereld, naar een groep onbekende kinderen en leidsters.

Om ervoor te zorgen dat de overgang van thuis naar de school soepel verloopt, krijgt het kind de kans om de nieuwe klas te verkennen en om vertrouwd te worden met de leidsters. Voor onze jongste kleuters wordt speciaal hiervoor een namiddag georganiseerd, zodat deze kinderen de gelegenheid krijgen om samen met hun ouders de klas, het speelgoed en de leidster te leren kennen en ontdekken. Daarnaast organiseren we voor de andere kleuters een kennismakingsmoment eind augustus. Zo kunnen deze kleuters kennismaken met de nieuwe juf en de klasgenootjes voor het nieuwe schooljaar.

Ook voor nieuwe kleuters die tijdens het schooljaar instromen, (bv. verhuizing) is er gelegenheid om de school en zijn klas te verkennen, dit kan bv. bij de inschrijving van de kleuter of tijdens een ander afgesproken moment.

In de kleuterschool wordt er een uitdagende, speelse en ontdekkende omgeving gecreëerd, o.a. door de aanbidding van gevarieerd materiaal, hoekverrijking (verschillende hoeken in de klas worden uitgebreid, verrijkt met andere uitdagende materialen vaak passen bij het thema), aangepaste inrichting van de klas, ... waardoor de leidster het ontwikkelingsniveau kan vaststellen en de kleuter al spelend kan leren. Hierbij leggen we de focus op het procesgericht werken en in mindere mate op het productgericht werken. M.a.w. niet het eindresultaat primeert, maar de weg er naar het na te streven doel. Welke stappen heeft het kind leren zetten? Fouten maken mag. Het eindresultaat van elk kind moet niet hetzelfde zijn. Door het proces regelmatig te observeren en te evalueren, trachten we meer info te verzamelen om het kind zo goed mogelijk te ondersteunen in zijn ontwikkeling.

a) de kleuterjuffen

Onze kleuterjuffen zijn met hun hart bij de kleuters.

Om een goede ontwikkeling te bevorderen is er samenwerking tussen de juffen, de directie en de ouders. Daarom kan u steeds contact hebben met de kleuterjuf.

Dit kan tijdens (na voorafgaande afspraak) of na de schooluren, en zij zijn steeds bereid u te woord te staan. Twee maal per jaar organiseren we ook een 10-minutengesprek (oudercontact), waarbij alle ouders uitgenodigd worden om de vorderingen van hun kind te bespreken.

Ze blijven zich steeds professionaliseren door het volgen van zinvolle vormingen. Deze vormingen worden gekozen vanuit hun persoonlijke ontwikkeling of vanuit prioriteiten op schoolniveau. Levenslang leren om de kinderen zo goed mogelijk te kunnen begeleiden en steeds kwaliteitsvol onderwijs te kunnen aanbieden.

De leerkrachten observeren op regelmatige basis de kleuters, zodat ze weten hoe het ontwikkelingsproces verloopt, nl. wat kan het kind al en wat nog niet? Ook flitsmomenten (gericht observeren) tijdens het spel of activiteit of meespelen geeft vaak waardevolle informatie voor de leerkracht.

Per kleuter wordt een dossier aangelegd: het kleutervolgsysteem, waarin alle gegevens verzameld worden. Tijdens de kindbesprekingen wordt de ontwikkeling besproken met zorgcoördinator. Bijkomend kan zowel CLB als directie op een bijkomend overleg, bv. MDO (multi-disciplinair overleg) aanwezig zijn.

Leerlingdossiers worden digitaal bijgehouden via ons LVS-systeem "Questi".

Voor medisch onderzoek e.d. zie "De NegenSprong: praktisch": CLB-Kempen.

b) De school en de klas

Om onze kleuters te verdelen gebruiken wij het geboortjaar als uitgangspunt. Echter om de kwaliteit van het aanbod te verzekeren trachten we de aantallen in de klassen haalbaar of werkbaar te houden. Bij grotere groepen worden de oudste kleuters van dat geboortjaar doorgeschoven naar een volgende klas. Door een aangepast aanbod en differentiatievormen spelen leerkrachten in op

mogelijke verschillen in niveau en tempo.

Elke groep heeft een eigen klaslokaal waar voldoende materiaal aanwezig is, zowel op zintuiglijk, motorisch, sociaal als verstandelijk vlak. Elk klaslokaal is aangepast aan de leeftijden van de aanwezige kleuters.

De leerkracht heeft haar klas zo ingedeeld dat er verschillende speel- en werkhoeke zijn,

- o.a.
- een poppenhoek: hierin kunnen de kleuters nabootsen wat ze thuis zien
 - een zithoek: hier kunnen ze vertellen over hun eigen ervaringen en worden klassikale activiteiten gedaan
 - een bouwhoek: d.i. een hoek met lego-blokken e.d. om met hun handen te werken
 - een werkhoeke: hier kan men aan tafels tekenen, schilderen, knippen, kleven enz.
 - computer: de kleuters kunnen met educatieve spelletjes vertrouwd geraken met dit medium

Om de motorische ontwikkeling nog verder te stimuleren, kunnen onze kleuters gebruik maken van onze sportzaal. 2 tot 3 maal per week gaan de kinderen o.l.v. de leerkracht bewegingsopvoeding naar de sportzaal om te werken aan de motorische vaardigheden en attitudevorming.

Bij mooi weer spelen ze op de speelplaats, waar veilige en aangepaste speeltuigen worden voorzien, bv. ballenvanger, een zandbak, een zittreintje, ..

Bij slecht weer is er een aangepaste plaats voorzien om te spelen: inkomhal kleuterschool, sportzaal, gang 3de kleuterklas.

c) Activiteiten in de kleuterschool

Alle speel- en leeractiviteiten in de kleuterschool zijn door de leerkracht opgesteld, zodat ze aangepast zijn aan:

- het niveau van de kleuters;
- het opvoedingsniveau van de kleuters; wat kunnen ze al en wat nog niet ?
- de belangstelling van de kleuters

Een greep uit de activiteiten die de leerkracht aanbiedt aan de kleuters gedurende het schooljaar.

a) Geloofsopvoeding

De kleuter kan in een liefdevolle sfeer de christelijke waarden ontdekken en beleven aan de hand van het voorbeeld en het woord van de leerkracht.

Elke ochtend start de dag met een moment in de zithoek. Hier wordt een lied gezongen, gebed of gedicht gelezen, kaarsjes aangestoken.

- Catechistische of WAARDENvolle verhalen

Dit zijn verhalen uit het dagelijkse leven, de bedoeling ervan is een grondbeleving opwekken (bv. vrienden van elkaar zijn), de kleuters boeien en hen tot stille bewondering brengen, zodat hun kinderhart geopend wordt. De leerkracht heeft in zijn/haar rol een voorbeeldfunctie. Kinderen kijken op naar hun leerkracht en zullen zijn/haar gedrag snel overnemen.

De werking rond Rosalie en Cesar (sociale vaardigheden) ondersteunt de leerkracht bij het aanbrengen van waarden en normen.

-Bijbelse verhalen

De juf kiest deze verhalen met zorg uit, passend binnen het thema en let daarbij op dat deze verhalen een

dialogo uitlokken en kinderen in gesprek gaan met elkaar en met de leerkracht. Ook in deze verhalen is het

bespreekbaar maken van waarden één van de hoofddoelen.

b) Taalactiviteiten

Taalontwikkeling en taalvaardigheid zijn belangrijke zaken binnen een kleuterschool. Temeer omdat ze ook in de toekomst van elk kind een bepalende factor zullen zijn, bv. leggen van sociale contacten, zich verstaanbaar maken, zich presenteren, ... Daarom worden allerlei activiteiten of werkvormen aangeboden, die aangepast zijn aan de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de kinderen, bv.

- *blauwe kastje (speels aanbrengen van taal via handpoppen om de taalvaardigheid te stimuleren)*
- *kringgesprekje of vertelmomentje*
- *waarneming*

- poppenspel

- dramatiseren - rollenspel

- gedichten aanleren

- voorleeskwartiertjes (regelmatig voorlezen stimuleert de taalvaardigheid van kinderen en doet hen

later sneller

lezen. Door regelmatig per week een kwartiertje voor te lezen willen we hieraan werken. In de lagere school krijgt

dit een vervolg in de vorm van een "leeskwartier".

- ...

c) Wiskundige activiteiten

Het team werkte het "rekenhuis" uit, dat in elke klas voorhanden is. Er werden opdrachten per niveau samengesteld. Als uitgangspunt werd de indeling en de inhoud het leerplan Wiskunde genomen.

Koppeling tussen ontwikkelingsaspecten, -doelen en leerplandoelen werden uitgewerkt.

Daarnaast komen heel wat rekenactiviteiten aan bod tijdens de hoekverrijking bij de verschillende thema's, bv.

winkelhoek, bouwhoek, ...

d) Muzische activiteiten

Vanuit onze schoolvisie op Muzische Opvoeding werken we aan de 5 domeinen: beeld, muziek, drama, bewegingsexpressie en dans en tot slot muzisch taalgebruik. Dit gebeurt zowel door te beschouwen als creëren. We baseren ons hierbij op de 21 algemene doelen van het leerplan. We streven naar een evenwichtig aanbod van de 5 domeinen.

Bij het creëren is niet het eindproduct belangrijk, maar wel het proces. We willen de kleuters zelf laten ontdekken, experimenteren met allerlei materialen. Zo trachten we hun creativiteit te stimuleren, hen nieuwsgierig te maken, bewondering opwekken, zin krijgen in ..., genieten van

Zingen, muziek beluisteren, tekenen, schilderen, toneel spelen, nabootsingsspelen, dansen, gedichten, kunst bekijken, ... zijn enkele mogelijke activiteiten die tijdens verschillende thema's aan bod komen, vaak ook aangeboden via hoekverrijking.

e) *Bewegingsopvoeding*

De bewegingsdrang is de kleuter aangeboren. Zij gaan lopen, springen, duwen, trekken, de ruimte ontdekken, hun lichaamsschema ervaren ... Zowel grove als fijne motoriek wordt aangesproken. De kleuterjuffen geven hiertoe de mogelijkheid door:

- 2 tot 3x/week: *turnles in de sportzaal (turnpantoffels vanaf 4 jaar verplicht!)*
- *bewegingsverhalen*
- *gebruik van klimrek, trap, glijbaan, ...*
- *oefenen van stap- en fietsvaardigheden (o.m. via loopfietsjes)*
- *watergewenning en zweminitiatie (oudste kleuters)*

Het aanbod van de klasleerkracht en de leerkracht bewegingsopvoeding is hierbij op elkaar afgestemd. Om de fijnmotorische vaardigheden, de pengreep en het voorbereidend schrijven te oefenen maken we gebruik van de methode "Krullebol".

f) *Socio-emotionele en opvoedende activiteiten*

Bij onze kinderen streven we enerzijds een ontwikkeling (een groei) in de breedte na: van 'ik' naar 'jij', van 'jij' naar 'wij' (en vice versa), anderzijds van een groei in de diepte waarbij kinderen gaandeweg meer en genuanceerder zicht krijgen op zichzelf, de andere en de anderen. De verwachte leeruitkomst is dat kinderen met zichzelf, met elkaar en met de hun omringende mensen op een warme en communicatieve wijze in relatie kunnen treden. O.m. via de handpoppen Rosalie en Cesar, de prenten rond thema's sociale vaardigheden, ... worden sociale vaardigheden besproken en speels aangeleerd. Deze activiteiten behandelen niet enkel omgangsvormen, maar hebben ook aandacht voor samen feest vieren, opruimen, aan- en uitkleden, ..;

- *feestvieren*
- *omgangsvormen*
- *aan- en uitkleden*
- *opruimen*

g) Opvoedende activiteiten

Hieronder verstaan we de activiteiten die het denken ontwikkelen, zoals:

- *gezelschapsspelen*
- *puzzelen*
- *zintuigoefeningen*
- *parels en kralen rijgen*
- *initiatieoefeningen in ruimte en tijd, wiskundige initiatie*
- ...

h) Socio-emotionele activiteiten

Om met de kinderen te werken rond het sociale en emotionele gebeuren wordt enerzijds de Axenroos en de bijhorende dieren gebruikt. Daarnaast worden de handpoppen Rosalie en Cezar ingeschakeld om allerlei waarden te bespreken met de kinderen.

i) Het vrije spel

Het vrije spel is een heel belangrijk onderdeel in de klasdag van de kleuters.

Ze krijgen hier de kans tot spelen met allerlei materiaal, zoals fietsen, de zandbak, de poppenhoek, blokken enz.

Hierbij leert de kleuter kiezen en wordt de sociale ontwikkeling bevorderd.

j) Kiesklas

Dit is een organisatie-/werkvorm waarbij (alle) kleuters op geregelde tijdstippen een keuze kunnen maken uit een aantal activiteiten. Dit gebeurt zowel klas- als leeftijddoorbekend. Op deze manier trachten we doorstroming en de kleuterparticipatie te verhogen: ze leren keuzes maken, ze leren omgaan met andere kleuters en leren van elkaar, ze maken kennis met andere juffen en andere klassen en hun betrokkenheid op het klas- en schoolgebeuren wordt verhoogd.

k) Jaaractiviteiten

Ieder jaar worden de kleuters actief betrokken bij:

- *minstens 1 project waarrond zowel K.S. als L.S. werken*
- *sinterklaasfeest*
- *grootouders feest en ouders feest*
- *carnavalfeest met stoet*
- *schoolfeest*
- *sportdag + jaarlijks bezoek aan de schaatsbaan: ijspret*
- *jaarlijks bezoek van of aan het poppentheater én i.m. aan het culturele aanbod van de gemeente in 'De Wouwer' te Ravels.*

l) Doorstroming naar 1ste leerjaar

Om de overgang of de doorstroming van de oudste kleuters naar het 1ste leerjaar te bevorderen worden er een aantal activiteiten georganiseerd. Zo staat er aantal keer een bezoek aan het 1ste leerjaar op het programma .